

УДК 658.1

Г. М. Кулина,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет*ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7035-315X>

Б. О. Прокопчук,

*аспірант кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-1625-3023>

О. Я. Спасів,

*аспірант кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
Західноукраїнський національний університет*ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8879-7248>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.6.102

РОЛЬ FİNTECH У ФІНАНСУВАННІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

H. Kulyna,

PhD in Economics, Assistant Professor, Assistant Professor of the Department
of Financial Technologies and Banking Business, West Ukrainian National University

B. Prokopchuk,

Postgraduate student of the Department of Financial Technologies and Banking Business,
West Ukrainian National University

O. Spasiv,

Postgraduate student of the Department of Financial Technologies and Banking Business,
West Ukrainian National University

THE ROLE OF FINTECH IN FINANCING SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES

У статті розкрито визначальну роль FinTech у фінансуванні малих і середніх підприємств, які є стрижнем національних економік, запорукою соціально-економічного зростання. Водночас такі суб'єкти господарювання найбільше стикаються з перешкодами у залученні капіталу та доступі до фінансових послуг, особливо в країнах, які розвиваються. Виявлено переваги цифрової трансформації у підвищенні ефективності фінансових процесів підприємницьких структур завдяки їх автоматизації, наданні доступу до фінансових даних у режимі реального часу та використанні складних інструментів фінансового аналізу. Особливу увагу приділено з'ясуванню значення фінтех-компаній та їх продуктів і сервісів для малого та середнього бізнесу. Аргументовано, що вони розширюють доступ до альтернативних джерел фінансування та методів оцінки кредитоспроможності малих і середніх підприємств; пропонують їм індивідуальні й інноваційні рішення, враховуючи можливості та потреби кожного; знижують витрати; створюють нові робочі місця. Проаналізовано ключові FinTech, які використовують для фінансування малих і середніх підприємств у країнах, що розвиваються, та фінтех-компанії, діяльність яких спрямована на фінансову підтримку й обслуговування саме таких суб'єктів господарювання.

The article reveals the decisive role of FinTech in financing small and medium-sized enterprises (SMEs). Such business entities are the backbone of national economics and the key to socio-economic growth. However, they face the most obstacles in raising capital and accessing financial services, especially in developing countries.

The advantages of digital transformation in improving the efficiency of financial processes of business structures have been identified. These advantages include: automation of business processes, ensuring access to financial data in real-time, using sophisticated financial analysis tools. This avoids or minimizes human errors; increases accuracy and reduces task completion time; improves cash flow management efficiency. In addition, the use of financial resources is optimized and better risk management is ensured; more effective strategic decisions are made.

Particular attention is paid to clarifying the importance of FinTech companies and their products and services for small and medium-sized businesses. It is argued that they expand access to alternative sources of financing and methods of assessing the creditworthiness of SMEs; offer them customized and innovative solutions, taking into account the capabilities and needs of each; reduce costs; and create new jobs.

The areas of use of such FinTech as artificial intelligence, big data, blockchain, crowdfunding, and peer-to-peer lending by SMEs for financing their activities in developing countries are analyzed. After all, these technologies make capital more accessible and better adapted to the unique needs of such business entities. It is stated that the impact of FinTech on the development of small and medium-sized businesses in the world is not the same everywhere due to the uneven regional presence of FinTech companies. The paper examines FinTech companies whose activities are aimed at financial support and servicing of small and medium-sized enterprises.

Ключові слова: малі і середні підприємства (МСП), мобільні додатки, фінансові технології, фінтех-компанії, фінансування, цифрові рішення, краудфандинг, P2P.

Key words: small and medium-sized enterprises (SMEs), mobile applications, FinTech, fintech companies, financing, digital solutions, crowdfunding, P2P.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Ефективне функціонування ринкової економіки унеможлиблюється без належного розвитку малих і середніх підприємств. Саме вони породжують конкурентне середовище, формують валовий внутрішній продукт, створюють нові робочі місця, впливаючи тим самим на рівень зайнятості населення. Такі суб'єкти господарювання згладжують коливання економічної кон'юнктури, швидко адаптуючись до нових умов і потреб ринку. Відтак, успішний поступ малого та середнього бізнесу є визначальним чинником економічного прогресу та процвітання.

У свою чергу, запорукою розвитку малих і середніх підприємств, які в своїй діяльності гостро відчувають обмеженість доступу до капіталу і ключових фінансових послуг, є технологічні новації та інноваційні фінансові рішення, котрі дають змогу долати ці перепони. Блокчейн, краудфандингові платформи, однорангове кредитування, великі дані, штучний інтелект революціонують способи фінансування малого та середнього бізнесу.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідженню окремих аспектів фінансових технологій та їх ролі в економічному розвитку, управлінні фінансовими процесами суб'єктів господарювання та підтримці малого й середнього бізнесу присвячені праці

таких вітчизняних і зарубіжних вчених та фахівців-аналітиків як: С. Авіра [3], М. Брун [16], А. Ван [15], Д. С. Вімпі [16], М. Джаварне [7], А. Костянтин [5], Н. Кравчук [1], П. Ласак [8], О. Луцишин [1], Д. П. П. Нурдана [11], Рофіа [3], С. Сінгх [16], А. Сорокіна [16], Р. Ф. Суляваті [11], О. К. Тіоні [13], Ф. Тусланд [14], С. С. Утамі [3], Л. Хай [6], М. Ханна [16], М. Хоммес [16], В. Чанг [15], М. А. Шавер [7], А. Шаріат [7] та інші. Віддаючи належне існуючим напрацюванням та не применшуючи їх вагомості, слід більш детально зупинитись на визначенні ролі та значення FinTech у фінансовому забезпеченні малих та середніх підприємств і дослідженні новітніх фінансових технологій, які використовуються в означеному процесі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою дослідження є визначення значення та ролі FinTech у підтримці малих і середніх підприємств та ключових інноваційних і цифрових рішень щодо покращення їх фінансування.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

В сучасному світі фінансові технології виступають рушійною силою трансформації фінансового сектору й економічного зростання. Вони внесли кардинальні зміни у способи надання фінансових послуг, що дало змогу зробити їх доступнішими, ефективнішими та інклюзивними. Використання нових платіжних сервісів, цифрових платформ й інших фінансових рішень здешевили

Таблиця 1. Приклади FinTech, які використовують для фінансування МСП у країнах, що розвиваються

Технології	Сфера використання МСП	Роль у фінансуванні МСП	Країна
Штучний інтелект	Забезпечується доступ малим і середнім підприємствам до фінансових послуг фінтех-компаній	Покращення процесу оцінки кредитоспроможності МСП; можливість біометричної ідентифікації	Нігерія
Великі дані	Дозволяють прогнозувати майбутні тренди розвитку та приймати ефективніші стратегічні рішення	Платформізація МСП; кредитний скоринг на основі великих даних	Ефіопія, Кенія
Блокчейн	Сприяє прискоренню транскордонних платежів і створенню надійних електронних реєстрів орендованого та рухомого майна; використовується для укладання угод і торгівлі, надання фінансових послуг	Блокчейн-рішення дозволяють заощаджувати витрати, спрощуючи платежі, забезпечують доступність фінансових послуг	Алжир, Іран, Йорданія, Ліван, Єгипет, Пакистан, Туніс
Краудфандинг	Краудфандингові платформи використовуються для колективного фінансування МСП	Залучення фінансових ресурсів від дрібних інвесторів для фінансового забезпечення своєї діяльності	Кенія, Нігерія, Південна Африка, Уганда
Однорангове кредитування (P2P)	Використовується для фінансування МСП через спеціально створені онлайн-платформи	Зручність, нижча вартість і легший доступ до фінансування для МСП, створення робочих місць, поширення інклюзивних бізнес-моделей	Індонезія, Китай, Малайзія

Джерело: складено на основі [8; 11–12; 14].

фінансові продукти, фінансові операції стали більш прозорими та зрозумілими для ширшого кола користувачів, удосконалились стандарти й підходи до обслуговування.

У бізнес-середовищі фінансові новації й сучасні цифрові рішення сприяють діловій активності і підприємницькій діяльності завдяки "створенню нових бізнес-можливостей для підприємців з нестандартним баченням та інноваційними ідеями", удосконаленню фінансових аспектів їх діяльності [1, с. 25]. Так, на думку деяких фахівців, цифрова трансформація відіграє важливу роль у підвищенні ефективності фінансових процесів суб'єктів підприємництва шляхом [3]:

1) їх автоматизації, тим самим досягається уникнення або ж мінімізація людських помилок, підвищення точності й скорочення часу на виконання, покращення ефективності управління грошовими потоками. Адже як свідчать дані дослідження Thales Cloud Security Study 2024, в якому взяли участь 3000 респондентів із 18 країн у 37 галузях промисловості, 22% організацій вважали людську помилку найбільшою загрозою, а 74% — принаймні певною мірою важливою [4], тому з використанням інтегрованих продуктів та систем цей чинник нівелюється;

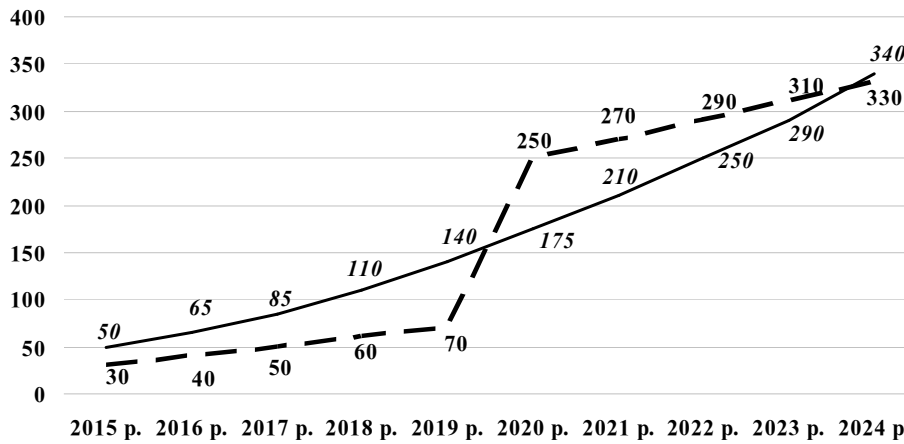
2) доступу до фінансових даних у режимі реального часу, що дозволяє аналізувати й контролювати фінансові показники, вживати необхідних коригувальних заходів і відповідних умовам управлінських рішень. Тим

самим, оптимізується використання фінансових ресурсів і забезпечується краще управління ризиками;

3) використання складних інструментів фінансового аналізу, таких як Big data чи штучний інтелект з його машинним навчанням, з метою виявлення певних тенденцій, закономірностей та можливостей для зростання бізнесу, більш точного прогнозування майбутніх фінансових показників, ідентифікації потенційних ризиків і сценарування розвитку (компанії можуть приймати кращі стратегічні рішення, передбачаючи ринкові зміни й адаптуючись до них).

Для малого та середнього бізнесу посилення цифровізації та застосування новітніх фінансових рішень і технологій забезпечує, окрім вищенаведених, ще цілу низку переваг у частині:

— розширення доступності альтернативних джерел фінансування. Це вкрай важливо для малих і середніх підприємств (МСП), котрі найбільше потерпають від браку власних фінансових ресурсів і складності їх залучення чи запозичення із традиційних джерел, порівняно із великими корпораціями. Так, за оцінками Міжнародної фінансової корпорації (IFC) 65 мільйонів фірм, що представляють 40% функціонуючих офіційно мікро-, малих і середніх підприємств у країнах, що розвиваються, стикаються з дефіцитом фінансування в розмірі 5,2 трлн дол. США на рік, що еквівалентно поточному світовому рівню кредитування таких підприємств у 1,4 рази [16]. А враховуючи те, що такі суб'єкти підприємництва є ос-

— Обсяги кредитування МСП, млрд КЕС — - Нові робочі місця, тис. од.

Рис. 1. Динаміка обсягів кредитування МСП та створених робочих місць фінтех-компаніями у Кенії

Джерело: розроблено на основі [13].

новою економікою і їх успішне функціонування забезпечує сталий розвиток й економічне зростання, то розширення їх фінансових можливостей є одним із найкращих досягнень FinTech. У табл. 1 подано окремі фінансові технології, які використовують у фінансуванні малого та середнього бізнесу в країнах, що розвиваються.

Варто зазначити, що наведені у табл. 1 окремі технологічні новачки є базовими технологіями (блокчейн, великі дані, хмарні обчислення, штучний інтелект) і на їх основі розробляються інші FinTech, які також роблять доступним капітал малим і середнім підприємствам, особливо тим, які розміщені у віддалених територіях, через простий онлайн-інтерфейс;

— надання індивідуальних рішень малому бізнесу, адже фінтех-компанії часто можуть пристосувати кредитні продукти до конкретних потреб кожного позичальника. Це означає, що малі підприємства з більшою ймовірністю отримують позику, яка відповідає їхнім потребам, замість того, щоб бути змушеними приймати універсальний підхід. Це можуть бути короткострокові позики, кредитні лінії та аванси готівкою. Ця гнучкість дозволяє таким суб'єктам підприємництва вибрати фінансовий продукт, який найкраще відповідає їхнім унікальним потребам й швидше отримати схвальне рішення про його отримання;

— зниження витрат МСП завдяки здешевленню вартості фінансових послуг. Так, за даними дослідження Світового банку завдяки фінансовим технологіям вартість фінансових послуг для суб'єктів малого підприємництва в Мексиці знизилась на 8—11% [7]. Перш за все це стосується мобільного банкінгу, цифрових платежів, електронної комерції, які дозволяють зменшити транзакційні витрати та покращити доступ до капіталу;

— розробки інноваційних рішень спеціально для малого і середнього бізнесу, враховуючи їх можливості та потреби. Це, зокрема, оцифрування ключових функцій, таких як ланцюжки поставок, управління витратами, моніторинг ризиків, а також вбудовані фінансові рішення;

— полегшення отримання малим і середнім бізнесом необхідних фінансових ресурсів завдяки застосуванню альтернативних методів оцінки його кредитоспроможності, що практично унеможлиблюється у разі відсутності великої кредитної історії чи застави. Завдяки FinTech зменшуються кредитні ризики, пов'язані з асиметрією інформації та відсутністю застави, а також витрати та час кредиторів на збір інформації та оцінку позичальників;

— створення нових робочих місць. Так, у Кенії за 2015—2024 рр. кредитування МСП фінтех-компаніями збільшилось із 50 до 340 млрд КЕС, а кількість створених нових робочих місць FinTech, як безпосередньо в фінтех-компаніях, так і опосередковано через зростання МСП, — із 30 до 330 тис. од. (рис. 1) [13].

Таким чином, на сьогодні FinTech відіграє визначальну роль у забезпеченні капіталом та наданні фінансових послуг малим і середнім підприємствам. При цьому, саме пандемія ще більше посилила увагу суспільства до технологічних новачок і цифрових рішень, які спрощують фінансові послуги і роблять їх доступнішими.

Однак вплив фінансових технологій на розвиток МСП не скрізь однаковий. Є країни/регіони з обмеженим доступом до технологій, а фінансування за опосередкування FinTech охоплює лише невелику частину суб'єктів малого підприємництва. Проте, є й такі, де важливість цього фінансування зростає. До останніх належать Китай та інші країни Азії. В цілому Північна Америка зберігає лідируючі позиції щодо кількості фінтех-компаній, які функціонують у регіоні. Так, у 2024 році їх чисельність перевищила 12 тис. од. (12063 од.), тоді як у Європі — другому за величиною фінтех-центрі — 9140 компаній, а в Азійсько-Тихоокеанському регіоні — 6365 од. (рис. 2).

За даними рис. 2 можна відзначити, що за 2008—2024 рр. кількість фінтех-компаній у світі зросла більш ніж у 5,5 разів із 5644 до 31801 од. При цьому, найменше їх діє саме в Латинській Америці та Близькому Сході і Північній Африці. Також варто підкреслити, що з 2021 року темпи появи нових FinTech помітно сповільнилися.

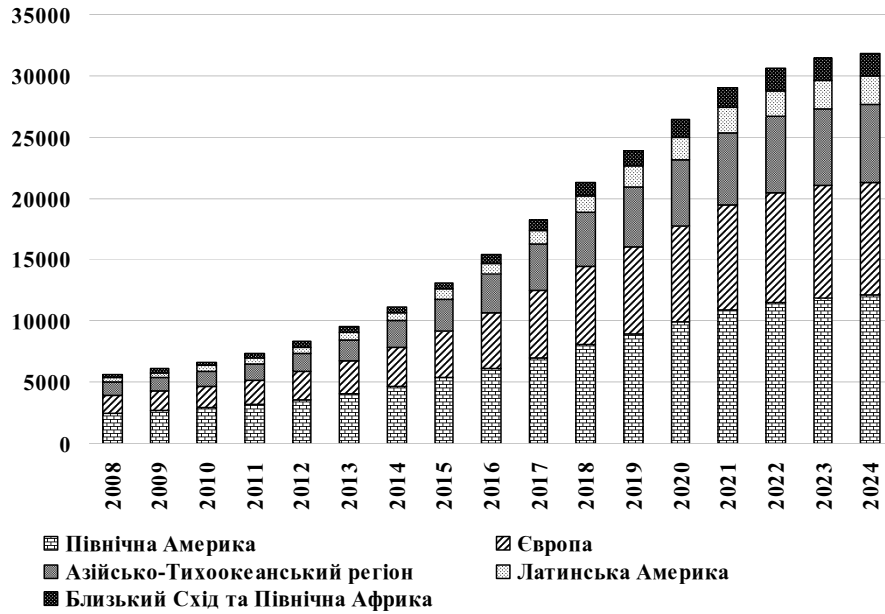

Рис. 2. Динаміка кількості фінтех-компаній у світі за 2008—2024 рр. (у розрізі регіонів)

Джерело: побудовано на основі [10].

Це може свідчити про те, що "фінтех-сектор переходить у більш зрілу фазу", яка характеризується "консолідацією ринку, більшою зосередженістю на прибутковості, ніж на зростанні, більш вибіркоким інвестуванням у перевірені бізнес-моделі, а не в спекулятивні підприємства" [10].

Деякі з функціонуючих фінтех-компаній сконцентровані на фінансовій підтримці й обслуговуванні саме малих і середніх підприємств (табл. 2).

Наведені у табл. 2 фінтех-компанії намагаються охопити ринки тих країн, які розвиваються, і стимулювати цей процес за рахунок фінансування малого і середнього бізнесу. Крім того, нині простежується тенденція до посилення зв'язків між фінтех-компаніями й традиційними кредиторами в рамках розробки нових моделей, які використовують цифрові інструменти для створення і масштабування більш гнучких, персоналізованих та економічно ефективних кредитних і серві-

Таблиця 2. Приклади фінтех-компаній і їх вплив на МСП

Назва / тип FinTech	Характеристика	Сфера застосування МСП	Країна / регіон
<i>M-Pesa</i> (Vodafone M-Pesa Ltd.) Компанія у сфері ІКТ	M-Pesa – це система електронних платежів і зберігання невеликих сум за допомогою мобільних телефонів	Платіжні послуги (мобільні гроші, карткові платежі, онлайн платежі)	Кенія, Танзанія, Афганістан, Індія, ПАР
<i>JUMO</i> Компанія у сфері ІКТ	JUMO – це фінтех-компанія, яка надає фінансові послуги МСП на ринках, які розвиваються, через свій мобільний додаток	Фінансування діяльності, підтримка відносин з клієнтами	Західна Африка
<i>M-Changa</i> Крайфандингова платформа	M-Changa одна із найбільших онлайн-платформ для збору коштів в Африці	Мобільна платформа дозволяє користувачам створювати збори коштів всього за дві хвилини	Кенія, ПАР, Нігерія
<i>WeBank</i> (WeBank Co., Ltd.) Перший цифровий банк Китаю	WeBank – це найбільший онлайн-кредитор Китаю	Різноманітні зручні та високоякісні фінансові послуги від цифрових кредитів до комплексного обслуговування	Китай, Азія
<i>Lydia</i> Однорангова мережа P2P	Lydia – це соціальний інтерфейс, який дозволяє здійснювати платежі та отримувати кредити для МСП	Широкий спектр фінансових послуг (відкриття рахунків, отримання платіжних карток, кредитування, страхування та ін.)	Франція, Іспанія, Німеччина

Джерело: складено на основі [2; 5; 9; 15].

сних рішень для малого та середнього бізнесу. Зокрема, у листопаді 2024 року між Азійським банком розвитку і Mastercard Impact Fund підписано угоду про стимулювання кредитування мікро-, малих і середніх підприємств, особливо тих, які очолюють жінки чи ними управляють. За угодою вищезазначені суб'єкти господарювання отримають доступ до кредитів обсягом до 1 млрд дол. США протягом чотирьох років через поточне кредитування фінансовими установами, доповнене грантом Mastercard Impact Fund у розмірі 5 млн дол. США [6].

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Досліджуючи та визначаючи роль фінансових технологій у фінансуванні малого та середнього бізнесу, приходимо до наступних висновків:

— по-перше, малі та середні підприємства найбільше стикаються з перешкодами у залученні капіталу для забезпечення власного розвитку та доступі до фінансових послуг, особливо в країнах, які розвиваються. Ці перепони нині легко долаються завдяки новітнім фінансовим технологіям та цифровим рішенням. Блокчейн, штучний інтелект, великі дані, хмарні обчислення та побудовані на їх основі фінансові продукти і сервіси роблять капітал більш доступним і краще пристосованим до унікальних потреб таких суб'єктів господарювання, полегшуючи й удосконалюючи поточну практику фінансування та створюючи нові можливості;

— по-друге, FinTech відіграє ключову роль у підвищенні ефективності фінансових процесів суб'єктів господарювання шляхом їх автоматизації, надання доступу до фінансових даних у режимі реального часу та використання складних інструментів фінансового аналізу. Для МСП фінтех-компанії та їх продукти і сервіси: розширюють доступ до альтернативних джерел фінансування і методів оцінки кредитоспроможності; надають індивідуальні й інноваційні рішення, враховуючи їх можливості та потреби; знижують витрати; створюють нові робочі місця;

— по-третє, у країнах, що розвиваються, FinTech представлені мобільними сервісами (M-Pesa та JUMO), краудфіндинговими платформами (M-Changa), цифровим банком (WeBank), а в розвинених країнах також й одноранговими мережами P2P (Lydia) та ін., які надають широкий спектр високоякісних фінансових послуг і підтримку. Водночас, фінтех-компанії у світі розподілені за регіонами нерівномірно. Найбільше їх у Північній Америці, а найменше на Близькому Сході і Північній Африці. Ринок FinTech інтенсивно зростає, однак після 2021 року темпи зростання дещо сповільнились, що може свідчити про більш "зрілу" фазу його поступу.

У подальших наукових дослідженнях доцільно зосередити увагу на дослідженні вітчизняної практики використання фінансових технологій у фінансуванні малого і середнього бізнесу, а також визначенні можливостей імплементації кращих світових практик в означений процес.

Література:

1. Кравчук Н. Я., Луцишин О. О. Глобальні фінанси і FinTech: виклики, тренди та системні детермінанти розвитку. Світ фінансів. 2022. Вип. 2 (71). С. 22—42.
2. About M-Changa / M-Changa Africa. URL: <https://www.mchanga.africa/about>
3. Avira S., Rofi'ah, Setyaningsih E., Utami S. S. Digital Transformation in Financial Management: Harnessing Technology for Business Success. INFLUENCE: International Journal of Science Review. 2023. Vol. 5. № 2. Pp. 336—345. URL: https://www.researchgate.net/publication/372364117_Digital_Transformation_in_Financial_Management_Harnessing_Technology_for_Business_Success
4. Cloud Security Study 2024. Boom Times for the Cloud: Is Security Ready? / Thales — Building a future we can all trust. URL: <https://cpl.thalesgroup.com/cloud-security-research#download-popup>
5. Costantin A. Using Technology to Meet the MSMEs Financing Gap in West Africa's Informal Sector: Challenges, Progress, and Opportunities. URL: <https://www.smefinanceforum.org/post/using-technology-to-meet-the-msmes-financing-gap-in-west-africa%E2%80%99s-informal-sector-challenges>
6. Hai L. What more can be done to help small businesses thrive in the digital economy? URL: <https://www.weforum.org/stories/2025/01/digital-economy-small-businesses/>
7. Jawarneh M., Shawer M. A., Shariah A. Investigating the Impact of Financial Technology (Fintech) on Small and Medium Enterprises in Developing Nations. Iconic Research and Engineering Journals. 2023. Vol. 6. Issue 8. Pp. 212—221. URL: https://www.researchgate.net/publication/369334603_Investigating_the_Impact_of_Financial_Technology_Fintech_on_Small_and_Medium_Enterprises_in_Developing_Nations
8. Lasak P. The role of financial technology and entrepreneurial finance practices in funding small and medium-sized enterprises. Journal of Entrepreneurship, Management, and Innovation. 2022. Vol. 18 (1). Pp. 7—34. URL: <https://jemi.edu.pl/vol-18-issue-1-2022/the-role-of-financial-technology-and-entrepreneurial-finance-practices-in-funding-small-and-medium-sized-enterprises>
9. Lydia, The Fast-Growing Fintech Unicorn That Puts Users First / Bpifrance — Servir l'Avenir. URL: <https://www.bpifrance.com/2022/02/04/lydia-the-fast-growing-fintech-unicorn-that-puts-users-first/>
10. Number of fintechs worldwide from 2008 to 2024, by region / Statista. URL: <https://www.statista.com/statistics/893954/number-fintech-startups-by-region/>
11. Nurdana D. P. P., Suryawati R. F. Analysis of the Impact of Peer-to-Peer (P2P) Lending on MSME Business Development. TIJAB (The International Journal of Applied Business). 2021. Vol. 5, № 2. Pp. 201—214. URL: https://www.researchgate.net/publication/356607791_The_Impact_of_Peer-to-Peer_P2P_Lending_on_Business_Development_of_Small_and_Medium-Sized_Enterprises
12. Peer-To-Peer (P2P) Lending and Equity Crowdfunding (ECF) for MSMEs / UNDP Private Finance for the SDGs. URL: <https://sdgprivatefinance.undp.org/>

leveraging-capital/sdg-investor-platform/peer-peer-p2p-lending-and-equity-crowdfunding-ecf-msmes

13. Tiony O. K. Financial Technology and Its Role in Promoting Financial Inclusion and Economic Growth in Kenya. *American Journal of Industrial and Business Management*. 2024. Vol. 14. № 7. Pp. 943—968. URL: https://www.scirp.org/pdf/ajibm2024147_22123314.pdf

14. Toesland F. Crowdfunding emerging as financing source for African entrepreneurs. URL: <https://www.un.org/africarenewal/magazine/july-2022/crowdfunding-emerging-financing-source-african-entrepreneurs>

15. Wang A., Chung V. Making financial services available to the masses through AI. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/making-financial-services-available-to-the-masses-through-ai>

16. Wimpey J. S., Bruhn M., Hommes M., Khanna M., Singh S., Sorokina A. MSME finance gap: assessment of the shortfalls and opportunities in financing micro, small, and medium enterprises in emerging markets (English). Washington, D.C.: World Bank Group, 2017. URL: <http://documents.worldbank.org/curated/en/653831510568517947>

References:

1. Kravchuk, N. and Lutsyshyn, O. (2022), "Global finance and FinTech: challenges, trends and system determinants of development", *Svit finansiv*, vol. 2 (71), pp. 22—42.

2. M-Changa Africa (2025), "About M-Changa", available at: <https://www.mchanga.africa/about> (Accessed 14 February 2025).

3. Avira, S., Rofi'ah, Setyaningsih, E. and Utami, S. S. (2023), "Digital Transformation in Financial Management: Harnessing Technology for Business Success", *INFLUENCE: International Journal of Science Review*, vol. 5 (2), pp. 336—345, available at: https://www.researchgate.net/publication/372364117_Digital_Transformation_in_Financial_Management_Harnessing_Technology_for_Business_Success (Accessed 3 February 2025).

4. Thales — Building a future we can all trust (2024), "Cloud Security Study 2024. Boom Times for the Cloud: Is Security Ready?", available at: <https://cpl.thalesgroup.com/cloud-security-research#download-popup> (Accessed 15 February 2025).

5. Costantin, A. (2021), "Using Technology to Meet the MSMEs Financing Gap in West Africa's Informal Sector: Challenges, Progress, and Opportunities", available at: <https://www.smefinanceforum.org/post/using-technology-to-meet-the-msmes-financing-gap-in-west-africa%E2%80%99s-informal-sector-challenges> (Accessed 15 February 2025).

6. Hai, L. (2025), "What more can be done to help small businesses thrive in the digital economy?", available at: <https://www.weforum.org/stories/2025/01/digital-economy-small-businesses/> (Accessed 15 February 2025).

7. Jawarneh, M., Shawer, M. A. and Shariah, A. (2023), "Investigating the Impact of Financial Technology (Fintech) on Small and Medium Enterprises in Developing Nations", *Iconic Research and Engineering Journals*, vol. 6 (8), pp. 212—

221, available at: https://www.researchgate.net/publication/369334603_Investigating_the_Impact_of_Financial_Technology_Fintech_on_Small_and_Medium_Enterprises_in_Developing_Nations (Accessed 5 February 2025).

8. Lasak, P. (2022), "The role of financial technology and entrepreneurial finance practices in funding small and medium-sized enterprises", *Journal of Entrepreneurship, Management, and Innovation*, vol. 18 (1), pp. 7-34, available at: <https://jemi.edu.pl/vol-18-issue-1-2022/the-role-of-financial-technology-and-entrepreneurial-finance-practices-in-funding-small-and-medium-sized-enterprises> (Accessed 3 February 2025).

9. Bpifrance — Servir l'Avenir (2022), "Lydia, The Fast-Growing Fintech Unicorn That Puts Users First", available at: <https://www.bpifrance.com/2022/02/04/lydia-the-fast-growing-fintech-unicorn-that-puts-users-first/> (Accessed 15 February 2025).

10. Statista (2025), "Number of fintechs worldwide from 2008 to 2024, by region", available at: <https://www.statista.com/statistics/893954/number-fintech-startups-by-region/> (Accessed 21 February 2025).

11. Nurdana, D. P. P. and Suryawati, R. F. (2021), "Analysis of the Impact of Peer-to-Peer (P2P) Lending on MSME Business Development", *TIJAB (The International Journal of Applied Business)*, vol. 5 (2), pp. 201—214, available at: https://www.researchgate.net/publication/356607791_The_Impact_of_Peer-to-Peer_P2P_Lending_on_Business_Development_of_Small_and_Medium-Sized_Enterprises (Accessed 16 February 2025).

12. UNDP Private Finance for the SDGs (2024), "Peer-To-Peer (P2P) Lending and Equity Crowdfunding (ECF) for MSMEs", available at: <https://sdgprivatefinance.undp.org/leveraging-capital/sdg-investor-platform/peer-peer-p2p-lending-and-equity-crowdfunding-ecf-msmes> (Accessed 14 February 2025).

13. Tiony, O. K. (2024), "Financial Technology and Its Role in Promoting Financial Inclusion and Economic Growth in Kenya", *American Journal of Industrial and Business Management*, vol. 14 (7), pp. 943—968, available at: https://www.scirp.org/pdf/ajibm2024147_22123314.pdf (Accessed 3 February 2025).

14. Toesland, F. (2022), "Crowdfunding emerging as financing source for African entrepreneurs", available at: <https://www.un.org/africarenewal/magazine/july-2022/crowdfunding-emerging-financing-source-african-entrepreneurs> (Accessed 5 February 2025).

15. Wang, A. and Chung, V. (2022), "Making financial services available to the masses through AI", available at: <https://www.mckinsey.com/industries/financial-services/our-insights/making-financial-services-available-to-the-masses-through-ai> (Accessed 15 February 2025).

16. Wimpey, J. S., Bruhn, M., Hommes, M., Khanna, M., Singh, S. and Sorokina, A. (2017), "MSME finance gap: assessment of the shortfalls and opportunities in financing micro, small, and medium enterprises in emerging markets (English)", Washington, D.C.: World Bank Group, available at: <http://documents.worldbank.org/curated/en/653831510568517947> (Accessed 15 February 2025).

Стаття надійшла до редакції 06.03.2025 р.